

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2931/2018
09.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиље – противтужене АА из ..., чији су пуномоћници Милан Петковић, адвокат из ... и Оља Недељковић, адвокат из ..., против туженог-противтужиоца ББ из ..., чији је пуномоћник Бранка Лекић Врзић, адвокат из ..., ради утврђења права службености, одлучујући о ревизији туженог – противтужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1537/17 од 07.12.2017. године, у седници одржаној 09.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог – противтужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1537/17 од 07.12.2017. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Аранђеловцу П 805/16 од 11.01.2017. године, првим ставом изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље – противтужене, као власника зграде на кп.бр. и кп.бр. ..., обе КО ... и утврђено да тужени – противтужилац има право службености једног пешачког пролаза преко кп.бр. ... КО ..., као послужног добра, и то од капије на источној страни границе кп.бр. .../... КО ..., са улицом ..., и то у ширини капије 1,07 м и простире се између стамбене зграде кућни број ... и парцеле кп.бр. .. у ограниченој ширини од 1,10 м поред зграде кућни број ..., где постоје степенице дужине 2,30 м, све до бунара у укупној дужини од 24,69 м са сужењем на 0,96 м, због бетонског стуба на југоисточном делу зграде, кућни број ..., те након овог бетонског стуба ширине пешачке стазе износи 1,50 м, обилазак око бунара пешачком стазом ширине 1,50 м са северне и западне стране бунара, а након тога пешачка стаза се простире истом ширином од 1,50 м преко парцеле кп.бр. .../... у дужини од 4,0 м, и преко кп.бр. .../... у дужини од 8,20 м, све у правцу степеница стамбене зграде туженог број .../..., где скреће у правцу зграде у дужини од 3,0 м до степеница, који део пролаза је у ширини од 1,50 м и наложено је туженом да осим описаног пешачког пролаза нема право коришћења преостале површине парцела кп.бр. .../... и кп.бр. .../..., што је тужени дужан да призна и трпи, као основан. Другим ставом изреке, усвојен је противтужбени захтев туженог – противтужиоца, као власника куће број ..., у улици ..., постојеће на кп.бр. ... КО ..., носилац права службености пешачког пролаза преко кп.бр. .../... КО ..., ширине 1,50 м у мерама и границама: од улаза у кућу број ... правцем југа у дужини од 4,35 м до помоћне зграде, затим истим правцем кроз покривени део помоћне зграде у

дужини од 6,15 м до капије која се налази на југоисточном делу кп.бр. .../..., а од исте капије правцем југа до међе са кп.бр. ... КО ..., на основу законитог и мирног одржаја туженог – противтужиоца и његових правних претходника, почев од 1968. године, што је тужиља – противтужена као корисник кп.бр. .../..., дужна да призна и да дозволи туженом – противтужиоцу несметано коришћење овог права службености, као основан. Трећим ставом изреке, одлучено је да свака странка сноси своје парничне трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1537/17 од 07.12.2017. године, првим ставом изреке, укинута је пресуда Основног суда у Аранђеловцу П 805/16 од 11.01.2017. године, па је ставом другим изреке усвојен тужбени захтев тужиље, као власника кп. бр. .../... КО ... и утврђено да тужени има право службености једног пешачког пролаза преко кп.бр. .../... КО ..., као послужног добра из правца кп. бр. .../..., на којој је пролаз од улице ..., преко кп.бр. .../... у дужини од 8,20 м, који се простире ширином од 1,00 м, све у правцу степеница стамбене зграде туженог број .../..., где се скреће у правцу зграде у дужини од 3,00 м до степеница, а овај део пролаза иде у ширини од 1,00 м и да тужени, осим описаног пешачког пролаза, нема право коришћења преостале површине кп.бр. .../..., као ни пешачки пролаз ка улици ..., што је тужени дужан да призна и трпи. Трећим ставом изреке, одбијен је противтужбени захтев туженог да се утврди да је тужени као власник куће број ... у улици ..., постојеће на кп.бр. ... КО ..., носилац права службености пешачког пролаза преко кп.бр. .../... КО ..., ширине 1,50 м у мерама и границама од улаза у кућу број ... правцем југа у дужини од 4,35 м до помоћне зграде, затим истим правцем кроз покривени део помоћне зграде у дужини од 6,15 м од капије која се налази на југоисточном делу кп.бр. .../..., а од исте капије правцем јужно до међе са кп.бр. ... КО ..., на основу одржаја туженог и његових правних претходника почев од 1968. године, што је тужиља као власник кп.бр. .../... КО ... дужна да призна и дозволи туженом несметано коришћење овог права службености, као неоснован. Четвртим ставом изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 648.550,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени – противтужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужиља – противтужена је доставила одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом члана 408. Закона о парничном поступку, у вези члана 403. став 2. тачка 3. ЗПП, па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Неосновано се ревизијом туженог указује да је у поступку пред нижестепеним судовима учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 199. ЗПП, јер иста не утиче на правилност и законитост побијане одлуке. Указивање туженог на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, није било предмет оцене овог суда, будући да се ради о повредама које се не могу сматрати ревизијским разлогом у смислу одредбе члана 407. ЗПП.

Према чињеничном стању утврђеном по одржаној расправи пред другостепеним судом, кп.бр. ... на којој тужени има право коришћења и на којој се налази стамбени објекат туженог, као и кп.бр. .../..., ... и ..., настале су од кп.бр. ... старог премера, док је кп.бр. .../... настала од кп.бр. .../... старог премера, а кп.бр. .../... старог премера је ушла у састав кп.бр. ..., све КО ... У земљишној књизи, у теретном листу за кп.бр. ... било је уписано право службености пута за пролаз пешице, стоком и колима преко кп.бр. ... у корист свагдашњег власника кп.бр. ..., а у теретном листу за кп.бр. ... било је уписано право службености пута за пролаз пешице, стоком и колима преко кп.бр. ... у корист свагдашњег власника кп.бр. ..., све на основу уговора Ов .../... . Међутим, у наведеним уговорима, као и у земљишној књизи нису биле описане конкретне трасе службености преко наведених парцела. На сада постојећим парцелама формираним након обнове премера 1969. године, нису били уписани терети у виду службености, а на кп.бр. .../... нису уписани никакви терети ни након формирања катастра непокретности. Власнице кп.бр. ... и ... (старог премера) су до национализације земљишта биле ВВ и ГГ, а након национализације земљишта, као носилац права коришћења на наведеним парцелама уписана је ВВ. ВВ и ГГ су отуђивале делове наведених парцела, поред осталог и правним претходницима странака. Катастарска парцела број ... не граничи се са улицом, већ се од ове парцеле до улице ... (кп.бр. .../...), која се налази северно од парцеле туженог, може доћи преко кп.бр. .../... и .../..., и до улице ... (кп.бр. .../...), која је јужно од парцеле туженог, преко кп.бр. .../... и ..., с тим што је улица која сада носи назив ..., формирана пре улице која сада носи назив ..., док је на месту где је формирана садашња улица ..., раније био поток. Према налазу и мишљењу судског вештака геодетске струке, на кп.бр. .../... на којој се налази стамбени објекат туженог (...) и на којој су сукорисници парничне странке и тужиљина сестра ДД, налази се стамбени објекат број ..., који се, као и наведена парцела са североисточне стране граниче са улицом ... (кп.бр. .../...), док се у продужетку наведеног стамбеног објекта у правцу југозапада налазе стамбени објекти к.бр. .../..., .../... (2) и .../... (3), с тим што је земљиште под овим објектима издвојено у посебне парцеле кп.бр. ..., ... и Кп.бр. .../... се са југоисточне стране граничи са кп.бр. ..., са југозападне стране са кп.бр. .../... и са северозападне стране са кп.бр. ..., ... и ..., док се кп.бр. .../... са југоисточне стране граничи такође са кп.бр. ..., са југозападне стране са кп.бр. ... и са северозападне стране са кп.бр. ..., ... и На јужном делу кп.бр. .../... се налазе помоћни објекти тужиље. Према налазу и мишљењу судског вештака саобраћајне струке, утврђено је да се стамбени објекат туженог к.бр. ... налази на кп.бр. ..., која је у потпуности под овом стамбеном зградом, тако да се приступ овом објекту са улице ... може остварити једино преко кп.бр. .../... и .../..., а до зграде к. бр. .../... не постоји други прилаз осим преко кп.бр. .../..., на коју излазе и степенице из овог објекта, а до улице ... преко кп.бр. .../..., с тим што нема потребе да за један стамбени објекат постоје две службености прилаза, и са северне и са јужне стране, већ је довољан само један прилаз. Улаз у катастарске парцеле (... и ... старог премера) био је са садашње улице Тужени је у одређеним ситуацијама користио и улаз са доње стране из правца потока и садашње улице ..., а до свог стамбеног објекта и парцеле долазио је и са доње јужне стране из правца улице ..., а понекад и са горње – северне стране из правца улице Супруга туженог је такође повремено долазила са горње стране, док деца туженог иду на горњу страну када иду у школу. Катастарска парцела број .../... се ни са једне стране не граничи са улицом, а кп.бр. .../..., на којој је тужени сукорисник и која се налази између кп.бр. .../... и улице ..., а прилаз до кп.бр. ... и стамбеног објекта на овој парцели је са улице ... преко кп.бр. .../... и кп.бр. .../... .

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилан је закључак другостепеног суда да тужени није стекао право службености пролаза до свог стамбеног објекта трасом на коју се односи противтужбени захтев, већ да има право службености пролаза из правца улице ... трасом на коју се односи тужбени захтев тужиле, док за коришћење преосталог дела катастраске парцеле тужиле број .../... на било који други начин, нема правни основ. Наиме, повремено пролажење туженог и чланова његове породице, као и правних претходника туженог, са доње јужне стране из правца улице ... није могло довести до стицања права службености одржајем, јер на тај начин службеност пешачког пролаза како је то тражено противтужбеним захтевом, није вршена у пуном обиму потребном за коришћење стамбеног објекта и парцеле туженог. Наиме, у конкретном случају тужени није фактички непрекидно остваривао стварну службеност у пуном обиму у року потребном за одржај, како је то правилно закључио другостепени суд.

Одредбом члана 49. Закона о основама својинскоправних односа, ставом првим, прописано је да је стварна службеност право власника једне непокретности (повласно добро) да за потребе те непокретности врши одређене радње на непокретности другог власника (послужно добро), или да захтева од власника послужног добра да се уздржава од вршења одређених радњи које би иначе имао право вршити на својој непокретности, а ставом другим да се стварна службеност може установити на одређено време или за одређено доба године. Чланом 51. ЗОСВП прописано је да се стварна службеност заснива правним послом, одлуком државног органа и одржајем, а чланом 54. истог закона да се стварна службеност стиче одржајем када је власник повласног добра фактички остваривао службеност за време од 20 година, а власник послужног добра се томе није противио (став 1.).

Другостепени суд је за своју одлуку дао потпуне разлоге, које овај суд у свему прихвата као правилне, док су ревизијски наводи којима се указује да у конкретном случају не постоји потпуна процесна заједница, јер је тужбом морала бити обухваћена и тужилина сестра ДД, као сукорисник кат.парцеле .../... неосновани, имајући у виду да наведена катастарска парцела у конкретном случају није предмет тужбеног захтева, да ту парцелу тужени користи као сукорисник, а право службености пешачког пролаза у корист туженог утврђено је преко кат.парцеле број .../..., као послужног добра, која је у власништву тужиле. Осим тога, без утицаја су наводи ревизије којима се указује на неуважавање начела рестрикције, имајући у виду да се у конкретном случају ради о утврђивању права стварне службености по основу одржаја, а не о њеном конституисању, у ком случају суд утврђује да је то право вршено и да ли постоји правни основ на основу кога је то право вршено. Код наведеног без утицаја су и наводи туженог којима се указује да му је онемогућено нормално функционисање и кретање до своје породичне куће. Другостепени суд је јасно утврдио да стварна службеност на парцели тужиле као послужног добра у траси како је то тужени тражио, није заснована у смислу одредбе члана 54 ЗОСВП.

Ревизијски наводи којима се указује на неуредност тужбе и да је исту требало одбацивати, представљају понављање навода који су истицани у жалби против првостепене пресуде, које је другостепени суд правилно оценио као неосноване и за ту оцену је дао јасне и довољне разлоге, које овај суд у свему прихвата. Суд је ценио и остале наводе ревизије, па је нашао да су неосновани, јер је другостепени суд у побијаној одлуци дао јасне, потпуне и правилне разлоге из којих произилази неоснованост ревизијских разлога, а које овај суд у свему прихвата.

На основу члана 414. Закона о парничном поступку, донета је одлука као у изреци.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић